

ABONAMENTUL

1 an . 24 Cor.
6 m. an . 12 "
3 luni . 2 "

Anul de Duminică
1 an 4 Cor. — Pen-
sion România și America
10 Cor.

Ad de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se în-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Conturile unei noi alianțe la apus.

Pe când noi absorbiți de multele nevoi ce ni-le creiază luminatul sistem al domniei de răsărit ne cheltuim toată forța intelectuală apărând miezuinele drepturilor vitale ale poporului nostru și n'avem răgaz să ne perdem în priveliștea minunatelor simptome de fluctuațiune a vieții statelor mari dela apus, presa universală se agită zilnic de evenimente de cardinală momentuositate pentru configurațiunea viitoare a Europei. Suveranii statelor consolidate în lăuntru își dau întâlniri dese, plănuiesc alianțe epocale și din toastele lor de curtoasie se deschid noi orizonturi de combinații pentru lumea diplomatică. Focarele vieții economice, bursele, simt în continuă fermentație.

În caleidoscopul vieții acesteia mari se conturează de câțiva ani o nizuință conștientă, sistematică, nizuința de a apropia tot mai mult și de a solidariza interesele celor trei puteri mondiale din apus. Vizita președintelui republicii franceze, Fallières, la Londra, călătoria apropiată a regelui Eduard la Petersburg conchid fără îndoială la o alianță apropiată a Angliei cu Franța și Rusia. Firele acestei alianțe în plănuire s'au putut ochi deja clar pe vremea războiului ruso-iaponez. Cine nu-și amintește de cât sprijin a dat Franța și Anglia atunci Rusiei. De-atunci s'a urmat mereu în variate situații diplomatice urzirea viitoare alianțe. Interesele acestor trei state n'ajung în colisiune în politica externă, ba multe probleme de putere în celelalte continente

vor ajunge să fie rezolvite numai prin această alianță. În Asia politica de putere a Angliei primește un puternic sprijin în alianța Rusiei.

În ostul, sudostul Asiei toate trei sunt avizate la sprijinul reciproc. În Africa de nord Franța cu Anglia pot să creeze noi formațiuni, prin ce ar câștigă mult Franța. Dar mai însemnate urmări va avea, eventuala alianță, în politica Europei și cu osebire în chestiunile balcanice.

Intențiunile Angliei în Macedonia s'ar promovă mult urmându-se o acțiune unitară cu Rusia în această chestiune. Deși nota guvernului englez trimisă tuturor puterilor interesate, și care conținea reforme în privința guvernării și administrației financiare și polițiale a celor trei vilaețe, a fost respinsă la Petersburg și s'a acceptat programul de acțiune cu Austro-Ungaria, — totuși intarésele și demnitățile Angliei n'au suferit o știrbire de natură a stavii apropierea dintre cele două state.

În viitor intruchipându-se noua alianță și chestiunile balcanice vor trece într-o nouă față.

La curtea din Berlin se pândesc cu încordare toate cotiturile acțiunii dezvoltate în interesul alianței. Italia privește cu jaluze la prietina ei chochetă, Franța. De altă parte Hispania și Portugalia nu mai puțin sunt neliniștite de ținuta Angliei, care le-a dovedit în timpul din urmă multă prietinie.

E de importanță pentru serioșitatea vizitei regelui Eduard la Petersburg rolul însoșitorului său, secretarul de stat al cabine-

tului de externe *Hardinge*, care este unul dintre cei mai agili și geniali diplomați ai lumii. Influența lui în fluctuația politicii externe s'a dovedit în multe chestiuni cardinale de hotărâtoare. Cel dintâi paș de apropiere între Franța și Anglia, vizita din 1903 a regelui Eduard, a fost opera acestui politician. El a efectuat înțelegerea dintre Rusia și Anglia relativ la limitarea ingerințelor în Persia. A înțefit controversiunile dintre Germania și Rusia în Balcani. Lui i-se atribuie crearea raportului de amicitie cu Portugalia și multe alte succese în politica externă.

La Petersburg și ca persoană e binevăzut, căci pe vremea când eră întâiul consilier al ambasadei engleze, câștigase multe simpatii. Importanța vizitei lui Eduard crește deci mult prin atașarea lui *Hardinge*.

Presa engleză comentează cu oarecare rezervă combinațiile urzite în jurul călătoriei regelui lor la țara Rusiei. Cu atât mai viu e glasul presei franceze. Momentele întrevederii dela Londra au produs cea mai plăcută impresie. Se așteaptă cu speranțe și întrevedere dela Petersburg, ba din cercurile diplomației s'a strecurat senzația că Fallières va merge și el acum la Petersburg și încă poate prevenind pe regele Eduard.

Semnalăm deocamdată numai în mare generalitate liniile de acțiune diplomatică a viitorului. Dacă noul imprumut de stat pianuit de guvernul rusesc va intra sub patronatul Franței și al Angliei, noua triplă alianță va lua forme mai hotărâte.

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ.

De Iosif Popescu.

Lupta contra tuberculozei.

Tuberculoza este o boală ucigătoare, dar se poate vindeca. Mulți savanți au urmărit mijloacele de a învinge această hydră. S'au inventat sururi, s'au ținut congrese, au răsărit sanatorii ca clupercile cu toate acestea tuberculoza și-a continuat opera sa fatală.

La 27 Maiu 1907, doctorul P. Ferrier, a făcut la societatea studiilor științifice asupra tuberculozei o comunicare asupra cercetărilor și observațiilor sale pentru vindecarea tuberculozei prin sărurile de calciu (var).

Aceste observații, culese de vre o zece ani distoarnă toate teoriile admise până acum, cu toate acestea număratoarele vindecării obținute, și câmpul larg ce deschid nouilor cercetări însemnează în medicină o dată memorabilă.

Până acum se zicea bolnavului: »Îndoapă-te, odihnește-te, aerește-te«.

Plin de speranță tuberculosul se supunea și câte odată, din întâmplare, se vindeca, dar mai des muria.

Astăzi se poate afirma sprosape categoric vindecarea în gradul întâi și al doilea, și se poate spera chiar în gradul al treilea, dacă bolnavul se supune în mod riguros prescripțiilor tratamentului calcic.

S'a recunoscut, că hrana joacă un rol capital în tratamentul tuberculozei.

Cu o alimentațiune defectuoasă, rău combinată, tuberculosul se infectează și bacilul poate manevra în voie și exercită stricăciunile sale.

Tuberculoza este o urmare a decalcificațiunii. Un individ decalcificat este un candidat al tuberculozei, dacă nu e chiar tuberculos.

Deci, pentru a-l vindeca, sau pentru a preveni infecțiunea, trebuie să-l recalcificăm.

Această recalcificare se poate opera în mod mehanic, dacă individul trăiește într'un mediu favorabil, adică dacă găsește în hrana sa principiile calcice necesare.

Astfel localitățile, cari posedă o apă de izvor calcară, adică bogată în carbonat de calciu, au o populațiune mai puțin expusă tuberculozei, ca altele, de pildă unde apa este sulfuroasă.

Când un individ devine tuberculos, sau este expus a deveni, trebuie reparată în mod artificial pierderea de calciu, ce a suferit. Apă de izvor chiar foarte calcară, nu este suficientă pentru această reparațiune, căci hrana subiectului prezintă inconveniente, care conduc la realizarea parțială a principiilor calcice ingerate.

Îi trebuie dar procurat un regim, care să depărteze cauzele neutralizării și să permită carbonatului de calciu introdus să sature organismul cum se cade.

Acest regim conzistă numai întru a împiedeca introducerea sau formațiunea de acide în organism și are următoarele prescripțiuni generale:

Se condamnă riguros consumațiunea de vin, bere, cidru, lichioruri, rachuri, în sfârșit tot ce conține alcoolul.

Se vor suprima din alimentare toate legumele

acide, precum și poamele; se vor evita grăsimile și sosurile groase.

Să se mănânce făinoase de orice natură și sub toate formele.

Într'un cuvânt, să se absoarbă numai mâncări foarte puțin acre și nesupuse la fermentare.

Astfel pânea, care se consumă în mari cantități la noi, provoacă fermentațiuni în stomac și favorizează producțiunea acidelor; trebuie dar restrinsă consumațiunea ei.

Așadar tot tratamentul antituberculos se rezumă în următoarele: să se suprimă acidele, cauza decalcificațiunii, pentru a se favoriza asimilațiunea calciului, și prin urmare recalcificațiunea.

Dar mai sunt doi factori de mare importanță. Mai întâi medicațiunea calcică, ce trebuie prescriasă oricărui individ tuberculos sau amenințat de tuberculos, adică decalcificat. Apoi apa de Pongues Saint-Léger, al cărei rol este în tratamentul tuberculozei de a împiedeca formațiunea acidelor și fermentațiunile în stomac. Pentru aceasta trebuie să se ia în doză de un pahar cu o jumătate de ceas înainte de masă; ia lucrează ca un fel de spălătură a stomacului pentru a favoriza digestiunea alimentelor ce se vor consuma.

În timpul mâncării această apă, cu un gust foarte plăcut, tace setea. Este apa minerală naturală cea mai bogată în principii calcice și cea mai ușoară de luat pentru stomacurile dărăpătate prin supraalimentare.

Conținutul său de bicarbonat de magnezie temperază efectul constipant al carbonatului de calciu.

Această metodă, care se aplică cu succes mereu

Intrarea românilor bucovineni în partidul lui Lueger. — O știre din Cernăuți anunță că deputații români din Reichsrath au hotărât să intre cu toții în partidul creștin-social, al cărui șef este dr. Lueger.

Luni a avut loc în Cernăuți o consfătuire a delegațiilor români din toate părțile Bucovinei.

După câteva discuții, cele două grupuri, democrat și conservator, au ales un comitet, însărcinat să hotărască data ședinței adunării generale, în care să se ananțe intrarea românilor în partidul lui Lueger.

Se spune că numai învățătorii români nu voiesc să intre în acest partid.

Autonomia bisericii catolice. Se pare că în privința sistemării autonomiei catolice s'a ajuns la acord între coroană, factorii hierarhici și guvern. Ministrul de culte și instrucțiune va prezenta noul proiect de lege încă înainte de vacanțele de vară ale Camerei. Noul proiect se întemeiază pe principiul parității depline. Adică și biserica catolică va primi o autonomie tot pe atât de largă ca celelalte confesiuni recunoscute.

Congresul prelaților catolici se va întruni verosimil la toamnă, primind în senzul unui noui legi dreptul de a-și crea un statut organic, care va fi de înaintat guvernului și regelui spre întărire.

Singura chestiune ce va naște eventual disensiuni e chestiunea fondurilor religio-nare și de instrucțiune, asupra căroră guvernul intenționează să-și menție controlul până la un grad oarecare. Fondurile acestea dispun de-o avere imobilă de aproape 222 mii fălci de pământ, din care să susțin un mare număr de școli medii. Dacă și fondurile acestea enorme ar ajunge exclusiv pe mâna liberă a bisericii rom. catolice, guvernul instrucțiunii publice ar pierde înrîurinta sa asupra școlilor catolice, și astfel sfera lui de direcționare a politicii de instrucțiune s'ar mărgini la școlile de stat. Fiindcă însă numărul școlilor medii catolice

crescând în clinica tratamentului calcic din Paris, poate fi întrebuințată de orice medic, specialist sau nu, care nu este adversar al inovațiilor științifice de un interes capital, ca cea indicată de doctorul P. Ferrier în celece premerg.

Constatarea morții autentice.

Cei mai mulți cetitori se înfocază la gândul, că s'ar putea întâmpla să fie înmormântați de vii în urma unei stări de catalepsie. Cazurile se repetă cu o frecvență îngrijitoare.

În toate timpurile s'a căutat dar un mijloc eficace, prin care să se poată afirma cu siguranță, că moartea unui individ este reală.

S'a indicat un mijloc consistând într-o injecție în vinele presupusului cadavru o cantitate de fluoresceină, care posedă puterea colorantă cea mai intensă. Dacă moartea este reală, negreșit, că s'a oprit și circulațiunea sângelui, și atunci fluoresceina nu se va comunica sângelui, ci va rămânea în punctul de inoculațiune. Dacă însă moartea este aparentă, fluoresceina va pătrunde în sânge și se va împrăștia în toată rețeaua vasculară împrumutând țesăturilor și mai ales ochilor, o culoare verde foarte viasă, care nu poate da greș.

Această operațiune însă cere prezența unui specialist.

Un mijloc mai lesnicios este reacțiunea sulfhy-drică a doctorului Icard care e cu mult superioară. Într-adevăr este de ajuns a muiă o fașie de hârtie în acetat de plumb (apă de plumb) și a o vîri în nasul pretinsului cadavru. Dacă moartea este reală hârtia se înegrește sub influența emanațiilor sulfuroase ale intestinelor în putrefacție. Dacă moartea este numai aparentă,

e foarte mare, se explică ușor nisuița guvernului de a-și crea o limită de ingerență. Noul proiect s'a alcătuit în consecință astfel, că guvernului i-se asigură asupra școlilor catolice influența necesară.

Situația guvernului croat. Vestea abdicării banului Rauch încă nu s'a confirmat oficial, dar la tot cazul e foarte semnificativă pentru situația guvernului croat. Rezistența partidelor, bolcotel societății și chestiunea universității a creat un curent de antipatie atât de puternic, încât ori ce stăruire a banului la cârma țării va fi zadarnică. Poziția lui Rauch de altcum s'a slăbit și în sus în urma repetitelor nereușite de a împacă nemulțumirile și de a-și crea un partid guvernamental.

Ziarul vienez »N. W. Tagblatt« are informațiuni interesante.

Poziția banului Rauch — scrie acest ziar — s'a slăbit. Remanierea banului se consideră fapt împlinit. Noul ban va fi larși Rakodczay, care va primi sarcina să facă reforma electorală. Rakodczay și-a luat misiunea să intre în tratative cu foștii naționaliști și cu majoritatea coaliției. Noul partid guvernamental, pe care are de gând să se sprijinească Rakodczay, se va închege din fracțiunile Kulmer-Nikolici, partidul progresiștilor, partidul sârbilor independenți și din foștii naționaliști. Supto și aderenții săi, precum și membrii partidului de drept vor fi eliminați din noua formațiune. Rakodczay petrece de prezente la Budapesta, unde urmează tratative în privința unei formațiuni.

Informațiunile acestea însă apar de departe și fi inspirate de cercurile guvernamentale ungare. Noul guvern nu se va putea înstăpâni fără simpatia partidelor depositare a voinei țării.

Peregrinii români la Papa. Se depeșează din Roma: Recepțiunea la Sfântul Părinte a durat un ceas. Episcopul dr. D. Rada a rostit un discurs important. Papa a răspuns cu amabilitate părintească, asigurând pe români de dragostea sa specială. Între altele Leon al X a declarat: »Romeni sono dopamente romani«. (Românii sunt de două ori romani). Între pelerini e mare însuflețirea și mângălerea.

hârtia rămâne neschimbată. Nu trebuie nici aparat, nici material, nici personal special; ori cine, chiar cel mai profan om, dacă are bun simț și vederea limpede poate constata cazul de moarte. S'ar putea chiar obliga prin lege toate primăriile — fie urbane fie rurale — să întrebuințeze acest mijloc simplu, înainte de a ordona înmormântarea. Unde-i deputatul, care să propună în Cameră această măsură?

În timpul din urmă a făcut mult șgomot aplicarea razelor X pentru acest scop, măsură propusă de dl Edmond Perriex la Academia de Științe din Paris. Iată principiul pe care se bazează această metodă.

Intestinele abdominale, în viață pot fi străbătute de razele X, care după moarte nu mai au efect. De aci urmează, că dacă moartea e reală, icoana pachetului intestinal se desinează pe placă în negru cu o limpeziciune caracteristică, pe când din contră în caz de letargie, sau dacă mai există o scântie de viață în organism, cel mai îndemânic operator obține numai linii plutoare sau pete nehotărâte.

Iată o frumoasă teorie; în practică este greu a găsi chiar în localitățile mai importante un personal competent și aparatele necesare pentru producerea și întrebuințarea razelor X, cum sunt: tuburile lui Crookes, bobine de inducțiune, ecrane, regulatoare, producerea electricității, material fotografic etc. Ce să mai zicem de comunele rurale, unde se ivesc cele mai multe cazuri de morți aparente.

Cu toată importanța și eleganța științifică a acestei minunate descoperiri, credem că e mai simplu să rămânem pe lângă hârtia îmbibată în apă de plumb.

„Deșteaptă-te române“ ...

Un nou atac contra școlii noastre.

Apahida, 28 Maiu.

În anul 1881, când actualul ppresbiter al Clujului T. Roșescu era paroh în comuna noastră Apahida, s'a edificat școala noastră confesională și s'a făcut inscripția pe o piatră zidită în perețele școlii de către strada cu motto: »Deșteaptă-te române«.

Această inscripție gravată în piatră monumentală a vestit în decurs de 25 de ani scopul măreț ce-l are școala noastră: a deștepta pe tot românul, și nu i-a venit nimăru în minte să atace și să o nimiccească până acum doi ani, când inspectorul reg. de școli a dat ordin să o nimiccească.

Comitetul parohial la ordin mai înalt și dispus de s'a vărui inscripția, așa, că se mai putea citi.

Dupăce acel inspector, care în hiperzele lui a fost atacat și pedepsit de Dumnezeu o neurastenie, care l-a făcut să se retragă dela oficiu, scriitorul actualului inspector care în săptămânile trecute a cercetat o delegat ministerial școlile din jurul nostru s'a abătut și în școala noastră și vezi Dumnezeu să-și facă și el ceva merit, a dat de piatră comemorativă și apus la cale procuratura, ca să o delătore.

Astfel ieri dimineață, dupăce oamenii s'au fost dus la sapă, s'au prezentat în comuna 12 jandarmi, dintre cari 6 circulau pe drumul țării, 4 pe strada din apropierea școlii și 2 cu un jurat s'au apucat de lucrul cel măreț și glorios pentru salvarea ideii de stat maghiar, și au scos piatră din zidul școlii și au dus-o la Cluj la procuror.

În forma aceasta școala noastră a fost pângărită și batjocorită de forța brachială a acelora, cari caută cu orice preț și pe orice cale, să stârpească din inima și sufletul poporului și a națiunii noastre simțemintele de deșteptare și cultivare.

Actul acesta a produs mare amărăciune în popor, care dacă nu se afla în câmp apăra cu puterea școala în contra pângăritorilor fără suflet.

Se poate acum bucura părintele Mogos cel unit, care deunăzi a acuzat la procuror pe învățătorul nostru și prin el școala noastră, că face propagandă și concurență școlii de stat; dar să-și aducă aminte că el însuși sus Dumnezeu și-l va bate pe el cum va bate lacrimile și amărăciunea înecată a fiilor acestei comune, de câteori vor trece pe lângă școala cea pângărită și rănită în trupul ei.

Apahideanul.

Organizarea economică.

De V. Babi.

Din zi în zi, să recunoaște tot mai mult lipsa unei organizări economice complete, care să ducă poporul nostru la bunăstare materială.

O muncă serioasă, însoțită, de un plan bine premeditat, care să cuprindă toate terenele de activitate și care să lucreze mână în mână în colaborare pentru interesele, pentru înaintarea poporului să simte, dar cu greu să duce la îndeplinire.

Nu-i vorba, s'a pornit ici colea câte o mișcare salutară, să lucreze de unele persoane cu însușiri și cu succes în unele finuturi, dar nu a lucrat pe întreg teritoriul locuit de români din această țară.

S'au înființat societăți, reununi cari și-au pus de scop înaintarea, concentrarea și întărirea pe-

porul nostru, dar puterile cari sunt angajate de a munci, sunt atât de ocupate și cu alte treburile încât e imposibil, ca să se poată face ceia ce ar recere pentru țaranul nostru atât de sleit de puteri.

Intre împrejurările grele în cari trăim, neavând deocamdată un plan de muncă bineprecizat și care să fie dător de ton în organizarea economică a poporului nostru, nu e mirare, dacă cei cu durere pentru fericirea poporului, vin cu sfaturi cu planul nouă de muncă pentru viitor, iar unii mai practici trecând de pe terenul vorbelor multe sau pus la realizarea trebuințelor adevărate și reale a poporului, nizuind la încheierea puterii prin țărășii, pentru câștigarea unei stări mai bune, mai ușoare de a suporta greutatea vieții.

Referitor la organizarea economică s'a scris destul în timpul din urmă și idelle sulevate merită o atențiune deosebită, — cu cari trebuie, ca cel competenți să se ocupe mai mult.

De remarcat sunt 3 articole apărute de curând în »Tribuna« dl T. Filipescu în »Revista Economică«, »Să ne pregătim mai bine pentru apostolia economică« și în »Tovărășia«, »Să ne înțelegem« icie dl V. C. Osvadă.

Ip primele două articole să dau sfaturi și să fac planuri de muncă. Ca o completare și deslușire a mișcării de organizare e foarte binevenit articolul al treilea »Să ne înțelegem«.

Observând dl Osvadă foarte potrivit referindu-se cu deosebire la articolul dlui T. Filipescu, »ca mulți fără a ținea seamă de tot ce s'a scris și s'a deosebit în chestia organizării economice, — iau drumul dela început, pricinuindu-se astfel numai zăpăceală«.

Pentruca să se evite asemenea stări, ar fi de dorit, ca oamenii, cari stau în fruntea instituțiilor noastre principale și înțesc la organizarea economică a poporului nostru, să se pună în înțelegere, să se sfătuiască asupra unei munci unitare, care să deie directiva.

Abstrăgând dela societățile, reuniunile, cari au așa zicând un cerc, de activitate mai restrâns mai local, avem două respective trei societăți, cari se pot lua în considerare, că și-au pus în programul lor de muncă pe lângă altele și organizarea economică, respective, ridicarea poporului român la o stare materială mai bună din întreaga țară.

Aceste societăți principale, de conducere în organizarea economică, sunt destule și sunt chemate a da directiva, dar de sine se înțelege, că trebuie să muncească în armonie și să câștige persoanele cu cari ar putea conlucra.

Deci a înființa noi societăți nu are înțeles. Societatea »Cultura« și »Progresul« le avem deja.

Societatea »Cultura«, o avem de zece de ani. E »Astra«, pe care nu va putea-o înlocui a altă societate înființată acum. »Progresul« asemenea o avem. »Solidaritatea« asociația băncilor și înființându »Centrala țărășilor« din Oraștie. Aceste societăți, tot aceea înțesc, ce să propune a se ajunge prin înființarea societății »Progresul«.

Sub scutul societăților amintite mai sus, avem teren destul de a munci. Pentruca să se poată lucra mai cu succes, va trebui, ca oamenii conducători dela amintitele societăți să se pună în înțelegere, să lucreze paralel sau la olaltă, căci ceia ce una singură nu va putea face, toate la olaltă vor putea de sigur mai cu ușurință, duce la bun sfârșit.

Fiecare să și precizeze mai clar cercul său de activitate. Ce lipsește din programul unuia să suplinească celalaltă și atunci de sigur vom putea vedea și ajunge la mai multe și mai mari rezultate. De sine să înțelege să nu rămănem, tot numai la sfătuirii, ci să intrăm mai mult pe terenul faptelor, căci din vorbe, sfaturi a fost poate și prea mult.

Trebuie să înființăm, dar astfel de instituțiuni, dela cari poporul nostru să aibă folos și cari îi vor ușura traiul, nu instituțiuni, de căpătuală pentru unii sau alții.

Credem, că oamenii din fruntea »Astre«, a »Solidarității«, înțeleg pe deplin timpul atât de greu, în care trăim și vor munci mai cu râvnă pentru organizarea economică a poporului nostru.

Trebuie să nizuim să atrage la muncă, pe acela cari văd, că au voință poate și praxă și lucră după putință și singuri pentru realizarea instituțiilor din care poporul să aibă folos și care să le fie și calauză pentru viață.

Mișcarea dlui Osvada — Moța prin înființarea »Centrala țărășilor«, înțelegerea diferitelor țărășii sătești o înțesc, deci a nu sprijini această mișcare atât de salutară e un păcat.

Ne lipsesc nouă societăți, țărășii, societăți de conzum, de valorizare, de cumpărare etc. Dar mai presus de toate, ne lipsesc reuniuni de agricultură, cari să deie sfaturi practice poporului nostru, în lucrarea mai rațională a pământului, a moșiei.

Ar trebui, ca să înființăm mai multe reuniuni de agricultură, sau dacă nu e posibil să insistăm, sau să ajutăm, pe țărășii nostri să și trimită, să nu zic mai mult, dar din fiecare comună, câte un fecior isteț cu carte, la școlile de agronomie din țară, căci sunt destule, ca acolo să și câștige cunoștințe practice, să și câștige îndrumări raționale în purtarea economiei, în lucrarea pământului.

Creșterea poporului plugar în cele economice la tot cazul trebuie realizată, căci aci zace toată puterea noastră de existență, aci zace țaria noastră.

Spre acest scop, ar trebui să ne creștem și oamenii, cu cunoștințe speciale în cele economice, cari să fie apostoli adevărați, să deie îndrumări, unde numai cere trebuința.

Pe acest teren ar trebui să muncim cu mai multă înstăvire, să dăm mai multă atențiune chestiilor agronomice.

Prelegerile economice, ce se țin icicolea de unele persoane nesistematice și în multe cazuri nepregătite, mult nu pot, nici nu vor schimba situația tristă a poporului nostru.

Trebuie să ne creștem pentru fiecare ținut, pentru fiecare comitat, se recer persoane destoinice, cu cunoștințe temeinice economice, cari să lucreze sistematic, conform împrejurărilor, pentru dezvoltarea economiei raționale a țărășimii noastre.

Societățile amintite mai sus, trebuie să se îngrijească, ca să se crească persoane calificate pe acest teren.

Băncile să le sară într'ajutor, să le sprijinească după putință. Dar cu atât nu ar trebui să se îndestulească, că dau ajutor. Băncile singure ar trebui să crească astfel de persoane, cari să lucreze pe raionul lor de activitate, pentru bună starea, și înflorirea poporului.

În zile de sărbătoare și Dumineci peste iarnă, persoane înarmate cu cunoștințe economice și despre cari va și poporul că băncile i au crescut pentru a le sta lor într'ajutor cu sfaturi bune, sunt sigur că vor fi bine primite în mijlocul poporului și va avea urmări folositoare, atât pentru popor, cât și pentru bănci. Pentru popor, prin aceea că va răspândi lumină, va răspândi cunoștințe practice, raționale în cele economice; pentru bănci prin aceea că legătura, cunoașterea poporului va fi mai reală, la fața locului, va putea cunoaște destoinicia starea poporului și astfel și la acordarea de împrumuturi și poziția băncii ar fi mai ușurată.

Pentruca băncile noastre, nu trebuie să se îndestulească numai cu aceea, că acordă împrumuturi, dar să nizuim să și într'acolo, ca împrumuturile luate să se valoreze practic.

Spre acest scop ar fi bine, dacă fiecare bancă mai puternică, să nu zic mult, dar deocamdată, cel puțin una din fiecare comitat să trimită din tre funcționarii săi, câte un funcționar despre care s'a convins, că are atragere de muncă în direcțiunea indicată mai sus la praxă.

Nu va fi necesar, să mergă la bănci mari, ca să și câștige praxă de bancă, de care poate să va folosi în întreaga viață. Pe lângă, că va merge la unele bănci, unde sunt introduse și alte ra-

muri de afaceri, nu numai cele obișnuite, scopul principal va trebui să le fie studiarea diferitelor țărășii, asociațiuni sătești de conzum, de valorizare, de cumpărare, magazine de bucate etc., cari lipsesc poporului nostru și ar trebui neamănât înființate pe satele noastre.

Studiindu-le temeinic la fața locului, întors în serviciul băncii, care la trimis la praxă, se va pune în înțelegere cu cei chemați și natural cu sprijinul băncii va înființa, țărășii, societățile de care se simte trebuința mai ardentă în acel ținut. — Acest funcționar va fi un povătuitor cu graiu viu al poporului din jurul din cercul de activitate a respectivei bănci.

Ce influință, ce urmări salutare ar rezulta în urma acestei munci, atât pentru bănci, cât și pentru popor, cred că e superflu a mai și aminti.

Natural la aceasta să recere voință, muncă și sacrificiu.

Vremurile în care trăim, le cere toate dela noi. Căci dacă nu vom putea duce la bun sfârșit organizarea economică a poporului nostru, nu știu unde vom ajunge.

Trebuie să muncim acolo, unde numai ne este posibil și vedem că, prin munca noastră putem duce poporul din care ne-am crescut la bunăstare și prin asta la lumină.

Din străinătate.

Alegerile generale în Serbia. Măne se vor începe în Serbia alegerile generale de deputați. Guvernul a pus în fiecare cerc electoral candidat și dezvoltă a mare agitație ca astfel să poată ajunge în noua sesiune parlamentară la majoritate, făcând imposibilă ori și ce opoziție. Partidele opoziționale lucrează și ele în favorul candidaților lor. E teamă că încă în prima zi se vor naște tulburări dând astfel ansă miliției și jandarmeriei să se amestece.

Intrevederea dintre regele Eduard și țarul Nicolae. Socialiștii din Anglia nu primesc cu ochi buni vizita regelui Eduard în Rusia, deoarece prin aceasta să atacă democrația și liberalismul. Partidul muncitorilor (Labour Party) a pornit agitație, ca prin rugare să înduplece pe rege de a merge în Rusia. Indată ce rugarea va fi subscriasă de întreg partidul o vor înainta-o ministrului de externe Sir Eduard Grey.

Cu ocaziunea întrevederii dela Reval — conform unui comunicat al ziarului Novoje Wremja, — întreaga flotă rusă din marea baltică va lua parte. Țarul va fi însoțit de ministrul de externe, Izvolzky, de ministrul de război, și de ministrul adlater. Se presupune ca regele Eduard va merge și la Gaci ca să cerceteze pe văduva țarină, soacră-sa.

Flota engleză în Norvegia. Flota engleză din canalul La Manche (Channel Fleet) va merge pe la mijlocul lunii iulie și va cerceta toate porturile Norvegiei.

Din Turcia. Constantinopol. Duminica trecută trebuia să fie deschisă adunarea națională din Samos, însă prințul Kopassis effendi a refuzat să iscălească decretul respectiv. Se asigură că prințul este maltratată și ținut prizonier în palatul său. Detaliile lipsesc.

— Principele de Samos comunică că ieri cei 200 de soldați trimiși de către Poartă au debarcat la Samos, însă că populațiunea a manifestat în contra lor, insultând un soldat. A urmat o luptă. Opt soldați au fost ucși. Intre oamenii din popor sunt mai mulți morți și răniți. Un crucișător și câte-va torpiloare trebuiau să plece azi la Samos.

— Azi dimineață Isac Molho, directorul cursalei de aci a băncii Salonului, a fost ucis de un albanez, paznic al băncii. Cauza asasinatului nu este politică ci are un motiv de serviciu. Directorul dedese mai multe ordine asasinului

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás — maeștru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricație proprie din marmură, granit, seynit, labrador etc., din pietre de marmură magazină se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25. Căncăria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21, Telefon 662.** Filiale: Nagyvárad, Nagyeban, Déva și Bányastak.

care nu se supusese; ca urmare directorul îl concediase azi dimineață. Paznicul a ucis atunci pe director cu focuri de revolver.

— Dela 7 Maiu până la 23 Maiu au fost la Bagdad 20 de cazuri de clumă, printre cari șase mortale.

Situația în Maroc. Din Tanger vine știrea că Sultanul Abdul Azis ar fi dat ordin să se a-resteze delegații pretendentului Muley-Hafid imediat după ce se vor coborî într'un port marocan, întorcându-se din călătoria lor în Europa.

În ziua de 24 Maiu armata lui Bagdad a fost silită să bată în retragere spre Knitra în urma defecțiunii căldului Cherarda. Armata lui Bagdad s'a reformat la Mehedia.

Sultanul Abdul Azis a primit pe inspectorul poliției Muller.

Procesul din Cetinje. Pertractarea procesului cu bombe continuă. Până acum au fost ascultați următorii: studenții Ilija, Miatcintalici, Mark și Andrea Palovici, deputatul Vaiku Ciufalici și fostul ministru Rajkovići. Primii cinci au fasonat la fel, și au recunoscut că au luat parte activă în conjurație, mai departe au dat ajutor pentru transportarea bombelor în Muntenegru. Fostul ministru Rajkovići a recunoscut că deputatul Vajku Ciufalici l-a cerut o întâlnire. El, Rajkovići, a declarat deputatului Ciufalici că nu poate să-i satisfacă dorința de oarece stă sub pază polițială. A mai declarat că epistola primită dela numitul deputat în chestia întâlnirii a ars-o de frică că-i vor face perchezitiile.

Krachul ziarului »Times«.

Ziarul »Times« fusese oferit spre vânzare; dar a izbucnit scandal și vânzarea nu s'a făcut. A fost și un proces în această chestie și Giuseppe Bavione, corespondentul ziarului »Stampa«, publică o dare de seamă amănunțită și foarte interesantă despre această afacere.

La începutul acestui an »Times« ajunsese în încurcătură bănească; lucrul se ținea, firește secret, cum se cuvinea într'o întreprindere de milioane. Dar concurența pornise din toate părțile. Pearson, îndrăznețul editor al ziarului »Daily Express« voia să dea lovitura și formă un sindicat pentru cumpărarea lui »Times«. Afacerea ajunsese aproape de încheiere, negreșit în taluă, cum se procedează în afaceri mari, când iarăș concurența sparse înțelegerea și secretul deveni public. »Observer« publicase în fruntea numărului său, cu litere mari, știrea despre vânzarea ziarului.

Moberly Bell, dușmanul jurat al lui Pearson, era cel ce stătea în dosul lui »Times« și a știut să ocolească pe Pearson, Moberly Bell a fost acela care a întors lanca și a înființat o societate anonimă, l'a scos pe Pearson din afacere, pe care a luat-o pe mâna lui, cu un capital de 19.000.000 de fr. »Times« rămase cum a fost și Moberly Bell fu numit director pe viață.

Abia fu trecută însă criza aceasta și se ivi o nouă năpastă, care zguduî ziarul »Times« din temelii. E vorba de scrisoarea împăratului Wilhelm II către lordul Tweedmouth. »Times« a publicat chestia în cea dintâi din cele 150 coloane ale lui. Eră în aer o încordare uriașă, care se termină cu înfrângerea lui »Times«. Evenimentele ce urmară, dovediră că »Times« n'avea decât în parte dreptate și că tocmai în punctele cele mai importante ale afacerii era rău informat. Astfel se dovedî neîntemeiat atacul violent contra lordului Tweedmouth, despre care se spunea că n'a prezentat cabinetului scrisoarea împăratului. Tweedmouth a putut dovedi că a arătat imediat ministrului de externe scrisoarea și că ministrul, după o cercetare diplomatică precisă a scrisorii, a ajuns la încheierea că scrisoarea trebuie considerată ca o scrisoare privată și deci nu

trebuie înaintată consiliului de miniștri »Times« rămase izolat cu blamul lui. Violența neltemelată a limbajului pe care îl avusese în această afacere, a fost desaprobată de toate partidele politice și zărele ca și parlamentul n'au făcut nimic spre a scăpa din încurcătura ziarul.

Și fiindcă toate lucrurile sunt trei — cum zice o vorbă — vine acum afacerea cu scrisorile reginei Victoria, cari puseră din nou ziarul »Times« într'o situație grea. Scrisorile reginei Victoria, apărute de mai mult, n'au stărnit niciodată în Anglia un interes așa de mare, ca acum, când editorul lor Murray a dat în judecată pe »Times«, cerând daune-interese în suma de 200.000 de fr.

Când au apărut scrisorile »Times« a publicat o dare de seamă foarte savantă, care trebuia să fie foarte pe placul editorului. Cartea eră recomandată cu căldură publicului. Dar în darea de seamă despre carte se strecurase observația că prețul de 78 fr. e prea urcat pentru publicul cetitor mai sărac și că un preț mai mic ar asigura o desfacere cu mult mai mare a cărții.

Observația aceasta mică eră așa de nepretențioasă încât nu se plăteă să se peardă un cuvânt de apărare, din pricina ei. Dar chestia se schimbă îndată. Mica observație din suplimentul literar al ziarului avu de urmare un articol lung în partea principală a ziarului și atunci chestia prețului scrisorilor reginei Victoria fu discutată fără mânuși. Un oarecare »Artifex« arată aci că editorul Murray încasează ca câștig net două treimi din prețul de vânzare, ceace nu înseamnă altceva decât că Murray prefacă în bani în profitul lui propriu, marea personalitate a reginei Victoria și amintirea pe care poporul englez a păstrat-o reginei lui.

Aceste câteva cuvinte au fost de ajuns ca să hotărăscă de soarta cărții. Din cartea asta al cărei drept de autor îl avea regele, din cartea care stărnise un interes așa de mare încât primele ediții se petrecuseră în câteva zile, n'a mai fost vândut nici un exemplar. Asta eră prea mult. Murray arătat ca luda și atins greu la pungă a făcut ceace ar fi făcut oricine dintre noi: s'a dus la avocatul lui și a făcut plătire la tribunal. Limbajul răutăcios al lui »Times« și paguba mare pe care o suferise Murray se uniră cu dovada că acesta n'a încasat cu câștig net o treime, ci 1/14 din prețul de vânzare, spre dezastrul lui »Times« care fu condamnat la o despăgubire de 200 mil fr.

Care era motivul atacului lui »Times« contra lui Murray. E o istorie care a contribuit în mare măsură la zdruncinarea finanțelor acestui ziar universal, istoria războiului librarilor. Se știe că în Anglia cărțile sunt scumpe. Spre a micșora prețul cărților »Times« a întemeiat »Times Book Club«. Era o bibliotecă ambulantă bogată, din care abonații lui »Times« și ceilalți public puteau să cumpere cărțile cele mai noi, o lună după apariția lor, cu un preț cu mult mai mic decât în librării. Editorii și librării, amenințați grozav de această concurență teribilă, se uniră imediat într'o procedură comună contra lui »Times«. Mai întâi își retraseră anunțurile lor mari și scumpe și suprimară rabaturile pentru bibliotecă ambulantă, astfel că »Times« trebuia să cumpere cărțile cu prețul din prăvălie.

Acest îndoit boicot costă pe »Times« sume enorme. Pagubele nu putură fi acoperite prin sporirea abonamentelor aduse de bibliotecă ambulantă. Acum trebuia căutată o retragere onorabilă. Aliații nu se lăsau. La orice propunere pace, răspundeau scrut:

»Facem pace dacă »Times« se învoiește să nu înceapă vânzarea cărților cu preț mai mic de cât cel din prăvălie, decât peste șase luni după apariția cărților«.

Asta nu era altceva decât o propunere de capitulare. Și »Times« capitulă. Unul dintre cei mai aprigi vrăjmași ai lui în acel război era Murray și când se oferia un prilej să atace pe vechiul lui dușman, »Times« nu lăsa să-i scape. Dar această dușmănie l-a costat 200 mil franci.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 29 Maiu n. 1908.

— **Omagiile armatei.** Sâmbătă în 30 Maiu n. la orele 12 va primi Majestatea Sa omagiile armatei la Hofburg în sala de ceremonii. La acest act solemn vor lua parte toți arhiducii și întreg statul major, iar trimișii acelor regimente al căror patron e Majestatea Sa, se vor aduna pe galeria cea nouă. Conte Paar, șef ajutorul, va raporta domnitorului în sala Gobelin. Aici moștenitorul de tron, arhiducele Francisc Ferdinand va ținea o vorbire, la care va răspunde domnitorul. După un interval scurt Majestatea Sa va merge pe galerie unde va primi trimișii regimentelor. După aceea se va da un dejun, la care va lua parte întreaga misiune a regimentelor. Seara la 7 ore va fi o mare reprezentație la Operă, la care va veni și Majestatea precum și arhiducii și arhiducesele.

— **Comisarul ministerial,** dl Jancsó Benedek a cercetat — precum ni-se scrie — în cercul Nocrichului două școli românești, pe cea din Nocrich, cu un învățător și pe cea din Fofeldea, care are doi învățători. Aici a rămas pe deplin mulțumit cu rezultatul învățământului. Dl Jancsó are cunoștințe frumoase și bogate despre literatura și bărbații marcanți ai Românilor. Dl Jancsó a vizitat și pe dl Petrescu, directorul »Cordianei«, unde a luat o ojină frugală și l-a admirat biblioteca bogată și de mare valoare.

— **Nou episcop catolic în Sarajevo.** În Sarajevo astăzi în 28 Maiu 1908 e instalația nou numitului episcop catolic dr. Ioan Șarici, care e născut în Travnic (Bosnia). El e primul boșneac care a ajuns acest cin preoțesc înalt, cu toate că e abia de 36 ani. Ca scriitor s'a distins în științele teologice și istorice redactând foala arhidiecezană catolică »Vrhbosna« din Sarajevo doisprezece ani. Deși catolicii numără în Bosnia-Herțegovina numai 300 mil de suflete, ei au avut până acum doi episcopi și un arhiepiscop, acum va avea al patrulea. Se vestește, că dr. Ioan Șarici e numit numai provizor ca episcop ajutor pe lângă arhiepiscopul dr. I. Stadler și că el va deveni arhiepiscop, căci dr. I. Stadler va fi numit episcop în Djakovo (Slavonia) în scaunul răposatului episcop și mecenat mare Strossmayer. La instalația aceasta asistă arhiepiscopul și ceilalți doi episcopi catolici din Bosnia (din Banjaluka și Mostar) apoi episcopii din Vaglia, Spalato, Zغرب și alți prelați înalți catolici din Croația și Dalmația. După instalație se va da un banchet în bala Ilidje (lângă Sarajevo), la care vor participa numai invitați. *Boșneacul.*

— **Noul doctor.** Dl Tralan Petrașcu din Larcrâm, a fost promovat de doctor în medicină la universitatea din Budapesta.

— **Visul unui palicar.** »Paster Lloyd« publică un articol al lui Papanonachi despre Creta, cu prilejul hotărârii Puterilor de a retrage de acolo oștirile internaționale. După dânsul aceasta hotărâre înseamnă că Europa își da seama, că altă scăpare nu e pentru Creta în afară de unirea cu Grecia.

Ziarul are grije să ne spuie că nu se unește cu părerile colaboratorului său ocazional.

— **Revizuirea procesului Harden Moltke.** Se anunță din Berlin, că e cu putință ca tribunalul care va judeca din nou procesul Harden-Moltke să nu fie prezidiat de Lehman, care prezidiase întâiul proces. În ultimul număr din »Zukunft«, Harden a atacat violent pe Lehman, acuzându-l de parțialitate.

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al

CREMEI MAKOI-IDEAL

care acovește nenumăratele crisori de mulțumită.

Face să dispară roșata feței, pistruile, petele de ficat ștoate necurătenile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Secapătă numai la însuși fabricantul:

KUDAR LAJOS Szent László, gyógyszerész — — Makó Ujváros — —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. — Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 fl.

Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate la expoziția igienică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de merit franceză și cu diploma de distincție.

— Ploaie torențială a căzut azi noapte pe întreg teritoriul comitatului nostru. Barometrul arată că ne mai putem aștepta la ploaie și la noapte.

— Se mișcă pusta Ungariei. Cutremurul de pământ ce s'a simțit zilele trecute la Kecskemét a fost urmat ieri și alături de zguduiri nouă a solului, resimțite viu și în capitală. În istoria solului țării noastre în timpuri străvechi mai dăm dar de perturbașii a solului de intensitatea celor de acum. În capitală cutremurul a produs spaime mare. Institutul geologic dă un comunicat foarte interesant asupra sorgintei cutremurului, asupra căruia vom reveni.

— »Curs de cor și muzică«. La rugarea mai multor colegi și a altor persoane iubitori de cântare și muzică, prin aceasta am onorat a aduce la cunoștința tuturor celor interesați, că și în anul prezent (în feriele de vară) voesc să instruez în mod privat astfel de persoane, cari doresc a-și însuși dexteritatea de a instrui și conduce coruri vocale.

Condițiunile sunt următoarele: 1. Fiecare dintre doritori participanți să se adreseze subscrierului prin o epistolă până la cel mult 20—25 Iunie n. ca în acest mod pe ziua designată a începerii instrucțiunii să se poată efectua toate pregătirile necesare. 2. Aceia, cari nu dispun de instrument (exclusiv de violină), note și alte necesare, să trimită suma de 20 cor., pentru comandarea lor. 3. Cursul se va începe în 1 Iulie n. c. și va dura până la 28 August n. de câte 3 ore pe zi instrucțiune. Intrucât va fi posibil cursul se va fini cu predarea unui concert din sinul ascultătorilor și prin ascultătorii cursului. 4. Proviuina lunară, cvartir, spălat și instrucțiune 60 cor. 5. Auz bun muzical și voce bună să recere.

Acei dintre participanți cari și-au însușit dexteritatea de a instrui respective conduce coruri vocale, la dorință vor fi prevăzuți cu »Atestat« ori din parte-mi, ori din partea cutărui profesor de muzică, căruia însă pentru atestat respective examinare i-se va solvi o taxă oareșică.

Pe lângă speranța, că acest modest anunț și de astădată va restira cât de puțin ecou și dragoste față de arta ce nobilitează sentimentele fiecărui om și cu deosebire a inimilor iubitoare de cântare și muzică. Comăuș (Oszeniana, com. Arad. Cu stimă: *Dimitrie Simea*, lav., dir. de cor.

— Rugare. Subscrierul fiind student privatist în clasa a IV-a civilă și fiindcă sunt sărac, ca să mă pot supune examenului am lipsă de 52 cor. Din cauză că tocmai acum am pierdut pe iubita mea mamă, nu dispun nici chiar de aceasta sumă bagatelă, drept aceea mă rog cu cea mai mare căldură de st. domni să binevoiască a mă ajuta care cu cât îi va ajuta bunul Dumnezeu. Banii primiți se vor cvita pe cale ziaristică. Cu toată stima: *Petru Vârșandan*, student. Szaturó, up. Gurahoncz.

— Nenorocire pe mare. Din Bombay se telegrafiază, că vaporul comercial (shoner) »Fad« a lovit de vaporul englez »Boston« și s'a scufundat 16 matrozi s'au înecat, patru au dispărut.

— Procesul Ciffariello. La Roma se debate de vre-a 6 zile procesul Ciffariello. Acuzatul Ciffariello a fasonat totul cum a fost. La rugat pe președinte să îndepărteze din sală pe fete și femei, deoarece privirea acestora îl omoară. »Pe Hristos Vă conjur — a zis Ciffariello — dacă aveți inimă să vă sălăși sala aceasta«. Publicul aplaudă și strigă: afară cu femeile!

Femeile însă (întocmai ca în procesul dela Dános, când a fasonat Lakatos Roza) esitau să părăsească sala, până când la propunerea apărătorului președintele a dat ordin jandarmilor să golească sala și în caz extrem chiar cu forța. În sală au ramas numai ziaristii. Afară femeile se îndepărtau înjurând.

Ciffariello și-a istorisit apoi toată pribegia și nenorocirea ce l-a ajuns.

— Mi-am cumpărat revolver — a zis Ciffariello — ca să mă sinucid. Soția mea de asemeni a avut un revolver, și-mi era tare frică că se va împușca. Așa am ajuns și noaptea ultimă. Soția mea dormia lângă mine. Ochiul mi-s'au umplut de lacrimi, m'am splecat spre ea și lin am sărutat-o. Ea a tresărit și m'a îndepărtat de lângă

dansa strigându-mi: Fugi de aici! Doar tu n'ai bani; mie mi-au promis 3000 de lire numai să-mi descoper corpul.

— La aceasta am tresărit, am luat revolverul și ce s'a mai întâmplat nu știu.

Dupăce acuzatul și-a terminat expozeul, a amețit și a căzut la pământ.

Și în ziua aceasta s'au întâmplat scene triste și chinuitoare. Președintele a arătat mai multe scrisori în care relația acuzatului cu soția împușcată se prezintă astfel, ca și cum soțul înșelatul Ciffariello nu s'ar simțit vătămat. La aceasta acuzatul sare dela locul său și strigă către președinte:

Dia nu înțelegi aceasta! Nu sunt eu numai iaca așa un om de nimica. Purtarea mea nu se poate judeca așa lute.

Aceste declarații ale acuzatului a fost respălită cu ovații furtunoase din partea publicului. Președintele însădar caută să liniștească publicul, care de trei ori repetă ovațiile, așa că a fost silit să întrerupă pertractarea.

— Căsătoria lui Alfred Vanderbilt. Tribunalul din New York a adus verdictul în afacerea căsătoriei lui Alfred Vanderbilt și a soției sale. Procesul de divorț l-a pornit soția lui și s'a rezolvat în favorul ei. Copilul va fi crescut de mama lui iar fostul ei bărbat va fi împedecat ca să se căsătorească cât timp va trăi ea.

— Ciocnirea dela Alexandrovaț. Cu ocaziunea ținerii vorbirei de program în Alexandrovaț a unui fost deputat sârb radical-vechi, radical-nou și radicalii cei bătrâni s'au luat la pîrului. Sunt șapte răniți. Au fost răniți de glonțe trei radicali și un opozițional, iar ceilalți de bastoane și de pietrii. Ziarele opoziționale scriu că doi radicali au murit. Oficios se știe numai despre un caz de moarte. Șeful radicalilor tineri, Stojanovici a călătorit la Alexandrovaț.

— Revolta morală a unui călugăr. La gara Schlanders din Tirol a produs mare senzație mai deună zi călugărul capușin apărând cam prea vehement bunele moravuri. Pe păreții gării erau afișate placate mari, cari atrag atențiunea călătorilor ca să viziteze expoziția din Praga organizată cu ocaziunea jubileului Majestății Sale. Pe placate eră chipul unei femei cu sinul descălit. Aceasta intrată a scos din sărite pe călugăr încât a provocat publicul din gară ca să sfîșie placatele »imorale«. Văzând însă că nime nu-l ascultă și nu-l dă nici o atenție s'a năpusit pustnicul asupra placatelor și cu o furie teribilă a rupt în bucăți placatele aruncându-le unui câne și zicând — Na! roadele!

— Grav accident de balon. Din New York sosesc următoarele amănunte asupra accidentului grav întâmplat în Oakland (California) cu prilejul ascensiunii balonului »Creat Morelli«. Balonul — era provăzut cu 6 motoare de gazolină de o putere motrice de 200 de cal — avea să facă încercări de cărmuire.

În nacelă luaseră loc 16 persoane, cari voiau să experimenteze ele însăși balonul pentru ca, în caz de izbândă, să ajute cu banii întreprinderea de navigație aeriană.

Ascensiunea s'a făcut regulat, cu siguranță. La o înălțime de 300 de metri, unul din motoare explodează. Balonul fu scoborit încet și se credea că nu se va întâmpla alt accident; dar când balonul ajunsese la 75 metri dela pământ, se produse o nouă explozie teribilă. Iavilișul balonului se aprinse, iar mașinele — în greutate de câteva sute de tone — căzură zdrobind pe cei din nacelă. Mai toți aceștia fură răniți de moarte.

Au fost transportați repede la spital, unde șapte dintre ei au murit în scurtă vreme.

— Circul Schmidt continuă în fiecare seară să atragă publicul din Arad. Programul fiecărei seri este variat și cei doi atleți ruși atrag în deosebi.

— Tragedia unei părechi. Din Veneția se anunță că baronul Adrian Maderny căpitan bavarez în penziune și soția lui Helena Gaetendorff-Grabowsky, care ca scriitoare își iscălea numele părinților, s'au sinucis cu morfiu.

Maderay a murit imediat după otrăvire, soția lui însă a rămas în viață dar nu e speranță de

scăpare. Baronul Maderny era un militar foarte talentat. În lupta dela Sedan a fost grav rănit și de atunci s'a retras din viața militară. Nu mult după aceea s'a căsătorit. A trăit ani de-arândul dimpreună cu soția sa o viață foarte retrasă în apropiere de Riva degli Schiavoni. Baroneasa are o scriitoare foarte iubită a revistelor germane. Baronul Maderny de multă vreme eră bolnav și din toamnă, anul trecut n'a mai părăsit patul. După părerea medicului de casă abia ar mai fi putut trăi încă o săptămână. Simțind apropierea sfârșitului vieții sale s'a hotărît ca să-și pună mai repede capăt suferințelor. Soția lui n'a vrut să-l părăsească nici acum și astfel s'au hotărît ca amândoi să se sinucidă prin morfiu luându-l în cantitate foarte mare. Baronul care eră foarte slăbit a murit numai decât, iar soția lui e în agonie.

— Dare de seamă. Cu ocaziunea concertului împreună cu teatru și dans dat de »Reuniunea română de cântări« din St. Mihailului-român la 14/27 Aprilie a. c. în favorul școlilor edificându-se din loc, seara la casă au intrat 66 cor. 40 fil.; dl Emenuil Ungureanu avocat în Timișoara a contribuit cu 10 cor. de tot 76 cor. 40 fil., din cari detregându-se spesele avute: 29 cor. 10 fil., rămâne venit curat: 47 cor. 30 fil. *Cornel Popovici* secr. reun. de cânt.

Dela Cluj.

În urma insistenței dlui dr. Isac, și fiind vorba de o chestie care s'a tratat atât în presa maghiară cât și în cea românească, ne simțim îndemnați să publicăm următoarele deși de altfel ne impunem toată rezerva față de chestiile de caracter personal:

Onorată redacțiune!

Am avut onorul a reprezenta pe dl meu coleg și deputat dr. Iuliu Maniu înaintea senatului disciplinar al camerei noastre avocațiale din Cluj în 2/15 a. c. acuzat fiind cu comiterea unui delict disciplinar pentru că s'a folosit de două ori de plicul »dr. Iuliu Maniu avocat în Blaj« lipărit românește.

Cauza aceasta a apărut imediat după pertractare în o corespondență trimisă din Cluj la »Gazeta Transilvaniei«.

Curios lucru este, că corespondentul meritul pertractării publice, îl amintește numai pertangentem. În esență se acăț de mine, pentru că l-am excepționat pe dl dr. A. Frâncu de judecător, iar pe respectivul îl înalță până la cer, ba chiar divulgază secretul consultării și susține, că dr. Frâncu a fost pentru achitare — dar a rămas în minoritate față de ceilalți 4 judecători. Eu am expus adevărata stare a lucrului și am trimis la »Gazeta«, »Gazeta« însă numai o parte a publicat din răspunsul meu, și și acesta a provăzut-o cu glose vătămătoare la adresa mea. Însă drului Frâncu, i-se dă ocazie binevenită a se preamări și a mă defăimă, fără de a publica tot ce am scris în chestia aceasta. Dașini dară voia a lămurii cauza atât faptice cât și din punct de vedere de drept în preșuita »Tribuna«.

Figurând ca apărător am avut îndreptățirea să fac tot ce-i în stare a folosi clientului meu: în special a delătură acuza din punct de vedere formal, nu numai ca măucă, ci și ca greșită, iar ca materialicește nefundată.

Înainte de a se constitui senatul, văzând, că se vreaște dl Frâncu de jude, l-am rugat imediat ca să se depărteze. N'a vrut. Altfel am fost silit al excepționă la deschiderea ședinței, și l-am respins din 3 motive:

1. Pentru că s'a aflat în poziție analogă cu clientul meu, dar a prevenit pericolul, căci venind cu o firmă mare românească dela Sibiu a îndepărtat-o simțind curentul nefavorabil.

2. Pentru că e român.

3. Pentru că urbi et orbi, a vestit prin broșuri că-i sunt dușman.

Ori și care om cu sentiment de drept și de pudicție s'ar fi retras. (Sebsablechnung.) N'a făcut-o. Ci a rămas în senat și împreună cu ceilalți membrii conzultându-se, prezidentul a enunțat că excepțiunile mele sunt respinse, fiindcă nu obvin cazurile din § 78 al regulamentului advo-

cașial respective a § 56 din procedura civilă din 1868. Deși chiar după expunerea corespondentului »Gazetei« obține litera e, dar eu enunțatul l-am luat spre știință cu observarea că procedura criminală după firea lucrului stând mai aproape de cazul actual ca lege mai nouă prin § 69 scoțând din vigoare dispozițiile mai sus amintite, admite recuzarea judeului suspect, fără de caracterizarea și dovedirea strictă a motivelor de recuzare.

Dacă corespondentul s'ar fi mărginit pe lângă discutarea faptică și de drept a chestiei n'aș avea nimica de zis, numai atâtă că acest drept este regulat încă în dreptul roman cu axioma care se poate referi la punctul întâi adecă: *nemo iudex in propria et quasi propria causa.* (L. un C. nequis in sua causa 35.) Ori în cazul 2 conform dreptului can. (C 41 în fin X 2. 28.) Inșă tendința corespondentului n'a fost aceasta, ci tăind cu o brutalitate și neștiință perfectă în drepturile conștiinței mele de apărător schimonosește motivele mele de recuzare, dar divulgează tot odată un secret oficios, adecă modul de consultare a senatului prin ce se află dr. Frâncu îndemnat a se premăii, că a susținut dreptul limbii și și cauza, și a da în mine penitrucă l-am luat de scurt.

Eu sunt avocat vechiu. Dr. Frâncu e directorul »Economului«. Inșignază firma aceluia de mai mulți ani. Așadar este negustor și numai în timp liber și membru în comitetul camerei. Ușor de priceput e dară atât devierea corespondentului cât și a dsale.

Ca să le dovedesc acestea, am să lămuresc următoarele, și a aprecia recunoașterile respectivilor.

La pertractarea finală deși a fost publică n'au fost de față numai persoanele oficioase.

Consultarea a fost și a trebuit să fie secretă. Așadar au luat parte numai cei 5 juri și notarul (§ 78 de consultare). (Va urmă.)

Felurimi.

Resunetul leului în fonograf. »Monestrel« istorisește urmările neașteptate cu care s'a ales directorul unui teatru englez, în urma încercării de a pune să răcnească pe scenă, într'o piesă, un leu, — și să răcnească așa cum numai regele animalelor e în stare s'o facă.

Directorul acesta avea neapărată nevoie în aceea piesă de răcnetul unui leu și fiindcă îl era cu neputință să bage în culise un astfel de animal l'a venit ideea ingenioasă să facă pe un leu să răcnească în fonograf. În cușca leilor din grădina zoologică a fost așezat un fonograf, dar animalul înfuriindu-se pe instrumentul acela așa de curios pentru el, îl sfărâmă cu o puternică lovitură de labă. Se făcu o a doua încercare; fonograful fu așezat în afară de cușcă iar îndărătul lui fu ridicată o bucată de carne. Când o văzu leul începu să răcnească teribil, sărind să lăhațe carnea.

Directorul se retrase foarte fericit cu fonograful și în aceeași seară, în reprezentație, resuna în locul hotărât din piesă, un răcnet grozav de leu. Spectatorii, cuprinși de spaimă nebună, se repeziră la uși și fugiră din teatru.

O plantă care rezultă, tușește și strănută. Din Chile se vestește că un profesor a descoperit o plantă foarte ciudată; resufă, tușește și strănută! Cade o boabă de pulbere pe o frunză, adie un vânt și aștarea e îndestulătoare. Ba, de rușine? se și înroșesc frunzele!

Botanistul chilean nu dă alte amănunte și nici numele plantei.

De aceea »Gil Blas« zice că-i vine a crede că în țările noastre biata plantă ar căpăta aprindere de plămâni. Dar gluma ziarului francez nu place celui austriac după care luăm amănuntele, ci crede că lucrul e tot ce se poate mai cu puțință. N'a descoperit în 1904 Syderham Edwards la o

plantă șase peri pe fiecare frunză, de cari dacă se atinge vre-o insectă, frunza se închide și o prinde.

Profesorul Haberland din Graz n'a dovedit că plantele dorm de-al binele, umblă, văd și simțesc?

Nu s'au descoperit organe de pipăit și ochi la plante?

Mișcările Mimosei pudice când cade o picătură de ploale pe frunzele ei nu sunt cunoscute? Nu se știe că staminele bat cu pungile lor de polen în insectele care caută miere în fundul calicului lor. Așa face Dracila și multe plante cu flori în formă de fluture (Mazere, Salcâm, etc.).

Strindberg despre Zola. În revista »Henien« din Lipsca se publică interesante observațiuni ale lui August Strindberg asupra lui Zola. Intre altele: »Se poate scrie un studiu în 2 volume despre teatrul lui Shakespeare, dar o carte asupra romanelor lui Zola nu se poate scrie, căci e de nedefinit. Un german nu există care să cunoască toate personajele lui.

În decurs de 30 de ani eu am citit toate romanele lui, unele de mai multe ori, dar nu cutez să mi dau părerea asupra lor. Nu văd nici început, nici sfârșit. Cum a putut scrie cineva toate acele mii de pagini fără să fi trăit măcar o sută de ani? Și cum a putut un om tăcut ca el să vadă atâtea personaje așa de vii? Era desigur un vizionar, un »mediu scriptural«, un conglomerat făcut dintr'un cercetător, cugetător și artist. Era poetul timpului său, aceasta se vede lămurit.

Din cameră.

— Ședința dela 29 Maiu n. —

— Prin telefon. —

Se discută proiectul liniei ferate dintre Pressburg și Viena înaintat de Sziklay Otto.

Majoritatea îndrumază proiectul la comisiile financiară și de comunicațiune pentru desbatere preventivă.

Wekerle prezintă planul referitor la construirea unui vicinal electric între Budapesta și Vaț.

Se debate apoi nuvela codului penal.

Vorbește, Bakonyi, cerând ștergerea pedepsei cu moarte. Pretinde micșorarea pedepsei și pentru delictete săvârșite împotriva autorităților.

Brody Ernő cere de asemeni ameliorarea pedepselor, invocând principiile umanității.

Mai vorbește Nagy György.

Ședința se termină la 2.

Mâne va răspunde ministrul Kossuth la mai multe interpelații ale deputaților croați.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Condamnarea ucigașilor dela Dános.

Tribunalul a adus următoarea sentință în procesul firosului omor și jaf dela pusta Dános:

Lakatos Balogh János condamnat la temniță pe viață, Lakatos Dolár Lajos —

temniță pe viață, *Lakatos Sztojka Bajka — temniță 15 ani, Trokár Marcsa — temniță pe viață, Kolompár Tuta — 15 ani.*

Ceialalți de asemeni osândiți la temniță de 4—8 ani.

Sentința a produs mare senzație. Câteva femei au leșinat în sala de desbatere.

Contele Nakó la Budapesta.

Guvernorul litoralului Fiume sosind azi în capitală a tratat cu premierul Wekerle în cauza înființării unui mare ziar maghiar la Fiume.

În contra soldei.

25 de deputați independenți au încheiat solidaritate să lupte în contra votării soldei ofițerilor dela armata comună.

Economic.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 29 Maiu 1908.

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Oct. 1908 (100 kg.)	20.74—22.76
Secară pe Oct.	17.90—17.92
Ovăș pe Oct.	14.06—14.08
» » pe Iulie 1908	13.32—13.34

INCHEEREA la 4 ORĂ :

Grâu pe Oct.	20.64—20.66
Secară pe Oct.	17.80—17.82
Ovăș pe Oct.	13.96—13.98
» » pe Iulie 1908	13.26—13.28

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu	
De Tisa — — —	22 K. 30—23 K. 90 fil.
Din comitatul Albei —	22 » 75—23 » 65 »
De Pesta — — —	22 » 10—23 » 70 »
Bănățenesc — — —	22 » — 23 » 60 »
De Bacica — — —	22 » 30—23 » 70 »
Săcară — — —	20 » — 20 » 30 »
Orzul de nutreț, cvalit. I.	13 » 50—13 » 80 »
» de cvalitatea II.	13 » 10—13 » 50 »
Ovăș de » I.	14 » 80—15 » 20 »
» » II.	14 » — 14 » 80 »
Cucuruz vechiu — — —	» — — — » — »
» nou — — —	13 » — 13 » 35 »

BIBLIOGRAFIE.

Pomenic pentru pomenirea viilor și morților, la liturgii și parastase, legat în pânză 50 fil., în hârtie 30 fil. Se află de vânzare la »Tipografia diecezană« și la »Tribuna« în Arad.

Poșta Redacției.

A. M. în Br. Comunicați adresa și va merge gratuit.

Cores. În Cluj. E trist și de răs ceace ne scrii despre sinodul protop. ținut de dl Dăianu în — dormitor și intenția lui de a chema poliția. De vom stă să publicăm însă toate lucrurile slabe ce se petrec în Cluj, ne-ar trebui o pagină separată. Și apoi sinodul și consistorul are chemarea să îndrepte. Tot așa și în chestia școlilor de fete. Rugăm de alfel notițe mai scurte, că plăcere n'are nimeni să citească atâtea daianade.

Redactor responsabil provizor Sever Bocu.
Editor proprietar George Nichiu.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate.

Czernoczky Mihály

magazin de ghete.

pentru dame și bărbați.
ARAD, Kossuth utca 67.
Fabricație proprie.
Prețuri ieftine.

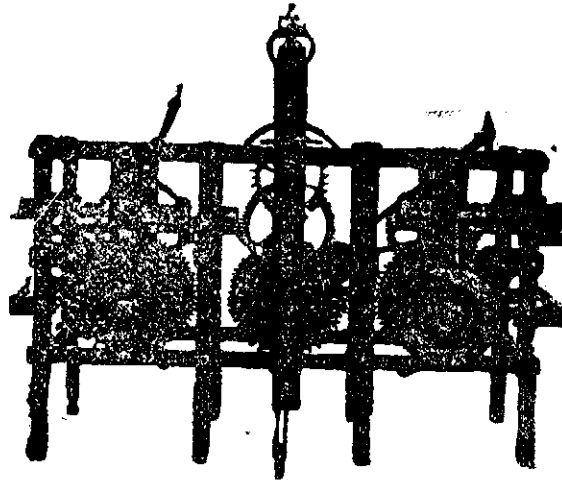
Ghete de șevro pentru domni	12:40	cor.
» » box	11:60	»
» » șevro cu bumbi p. dame	10:90	»
» » cu șirete pentru dame	9:60	»
» » box cu șirete p. dame	8:30	»
» » pe de vițel p. dame	7:60	»
Jumătăți de șevro brun	9:00	»
Jumătăți de șevro	7:60	»
Jumătăți de căprioară	6:40	»
Ghete tari de muncitori dela	7—	cor.
Ghete de copii dela	3—	cor.

MEZEY DEZSŐ,

ciasornicar de tarauri.

ORADEA-MARE, str. Szent János nr. 820.

Am onoare a atrage atențiunea on. public asupra atelierului meu de ciasornice de tarauri unde se fabrică ciasornice excelente al căror mecanism a fost premiat la mai multe expoziții, cu roatele principale făcute din metal roșu, cu fuse separate mobile, cari înlesnesc trageroa ciasornicului și sârma care ține greutatea e din fier ținut provăzut cu suluri de fier și cu șuruburi cari regulează pendula. Mă aștept a aranja ciasornice de turn gata, pe lângă garanție și rezponsabilitate, despre mergerea exactă a ciasornicelor garantez.

Prăvălie de export „Mercur.

Cea mai bună și mai tare coasă din lume e totuși celebra

Coasa „TRANSVAL“

și numai aceea e veritabilă pe care e marca celor trei conducători ai Burilor.

Să nu neglijeze nimeni dar să o comande această coasă dela singurul neguțator

Grauer Mihály

Mercur Kiviteli Áruház — Kőbánya

Ohegy utca nr. 9.

Prețurile acestor coase celebre:

De 60 cmtr	—	fl. 95	cr.
De 65	1	—	»
De 70	1	05	»
De 75	1	10	»
De 80	1	15	»
De 85	1	20	»
De 90	1	30	»

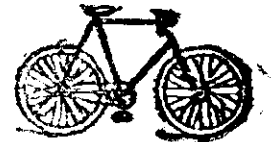
După fiecare 10 bucăți se dă una rabat la 20, de bucăți 2 coase gratuit și două tablouri frumoase de război, deja la 5 bucăți plătesc eu porto.

Mașini de cusut, biciclete, motoare, mașini de scris, mașini agricole și gramofone, la

FALK IMRE

se pot procura cu plătire în rate

Mare atelier mechanic de reparaturi.

Montare de sonerii electrice și reparare. Atelier de reparat mașini de scris și decusut, biciclete și motoară.

Cu stimă: Andrei Falk, Kolozsvár, și'n str. Deák Ferencz nr. 30.

VRANITS & TAUSCH

„La crucea de aur“

in NEOPLANTA (Neusatz, Újvidék), strada Dunării (Donau-Gasse).

Recomandă în binevoitoare atențiune a prea onoraților Domni preoți și comune bisericesti magazinul său bogat de recvizite bisericesti, ca

feloane, steaguri, cruci, ripide, candel, cadelnite, baldahine și icoane sante.

Posedăm cel mai mare deposit în obiecte bisericesti, și cu prețurile cele mai ieftine

Mare atelier pentru pregătirea de iconostase, tronuri, străni, amvoane, sfesnice dela simple până la cele mai scumpe.

Institut de auritură artistică pentru auritura de iconostase, tronuri, cadre și tot felul de ornamentică bisericască, cu prețurile cele mai avantajoase.

La cerere catalog de prețuri românesc se trimite gratuit.

TRISKA J.

Pianine — Cimbale — Piane Harmonice

în prețul de fabrică se pot căpăta și plătit în rate.

● Se inchiriază instrumente. ●

Acordarea sau repararea în loc sau în provincie o săvârșește prompt.

Cel mai mare magazin de plane în Ardeal

TRISKA J.

KOLOZSVAR

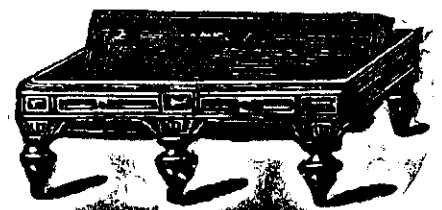
Sétatér-u. 10. (Casa propr.)

Joan P. Popidan,

măsar de edificii, mobile și billiarde în Sibiu.

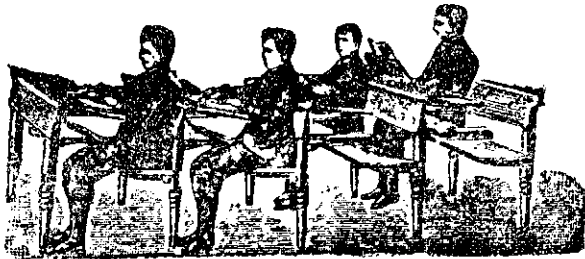
Se recomandă în atențiunea onor. public din loc și din provincie. Face tot felul de edificii și mobile de școlă, prăvăli și biurouri, montează cafenele și restaurante.

Mai ales atrag atenția on. proprietari de cafenele și restaurante asupra atelierului meu de biliarde, unde le săvârșesc pe lângă prețurile cele mai moderate și garanție.

Bănci de școală

de diferite sisteme, mai ales se recomandă cele solide și ieftine, bănci de școală cu două locuri de șezut

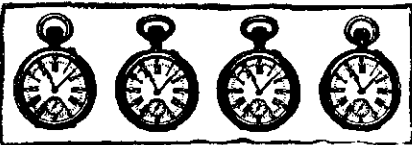

Patent Pfarer I. Konnerth acestea au un pult tare, distanță minimală, călimar de cerneală portativ, și un sistem simplu de întors banca, prin ce e ușor de a se curăți școala și se pot comanda în șapte mărimi. Modele se trimit la dorință. Bănci de probă sunt în atelierul de măsur al lui

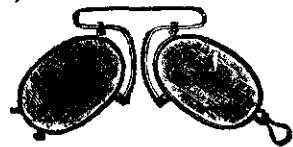
Nagyszeben, Elisabethgasse 53.

Wilhelm Connerth.

Unde să cumpere omul cele mai bune, mai ieftine și mai fine

oroloage, ivikeri, ochelari, lanțuri de oroloage din aur, argint și nichel pentru strapate.

Atelier mare de reparat ciasonice în mod favorabil și punctual, lucrările trimise din provincie se săvârșesc punctual și repede.

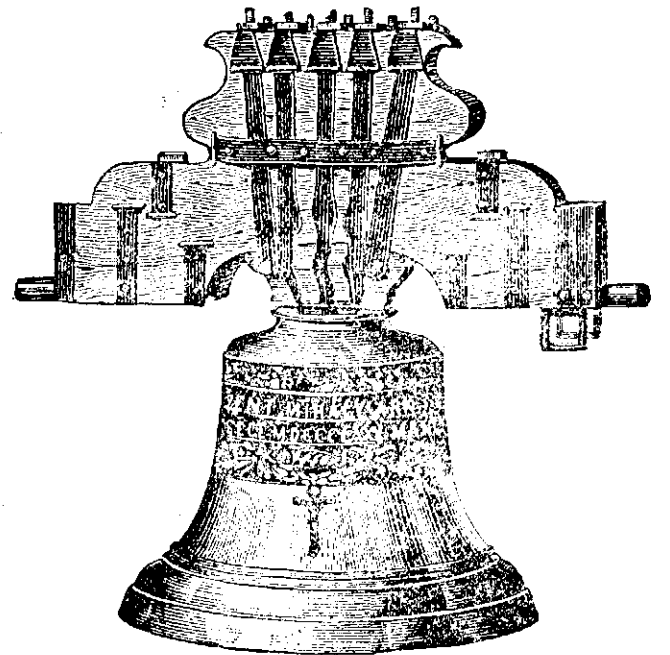
Francisc Rill

SIBIU, str. Cisnădiei Nr. 16.

MICHAIL MANCHEN

vărsătoriu de campane (clopote) de construcția cea mai nouă cu sul sucitor în Sighișoara (Schässburg-Segesvár)

:: :: PIATA DE SUS NR. 168. :: ::

Firma aceasta există de la anul 1822 și să bucură de un renume bun; să recomandă deci tuturor comunităților bisericesti pentru

a lăsa și repara clopote

de toată mărimea cu coroane de siejar ori fer legat; face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele să efectueze și în depărtare. Clopote mai mici sunt totdeauna gata. — — — Solvirea prețului să primește și în rate.

Grósz Nagy Ferencz,

farmacia DEBRECZEN, Șas-u. 8, farmacia dist. „Arany egyszaru”

Recomandă medicamente speciale preparate.

Numai există reumă!

Cine voințe să scape de orice soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul **Balzam Regesc** (Király Balzsam) al cărui efect vindecător recunoscut de medici. 1 sticlă mare 2.65 cor. cu îndrumare. 3 sticle mari 6.65 cor. cu îndrumare, porto franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai eficace medicament. Numai există reumă!

Hajduság
Balzsamja.

Védjegy.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ

dacă întrebuițezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimit numai 3 borcane cu 2.15 Cor. Cu rambursă gratuit.

MEDICAMENT

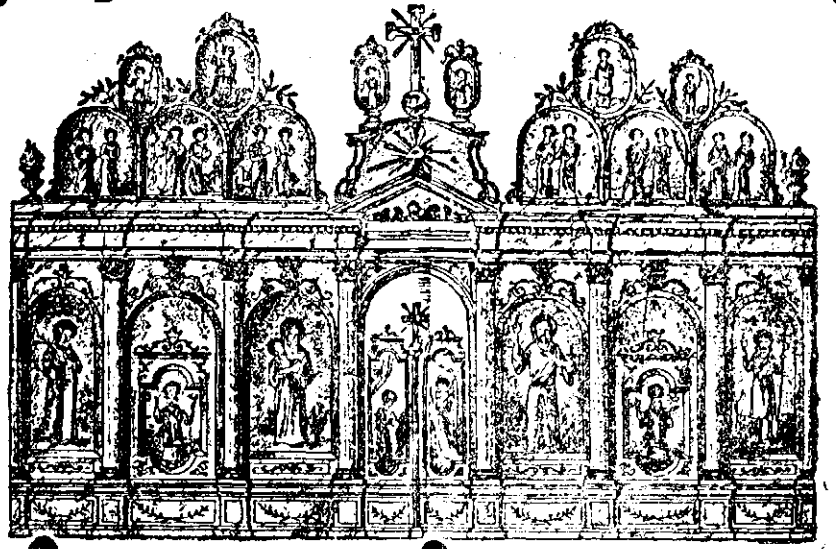
PENTRU VOPSIREA PARULUI

în culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.

Kelemen Márton,

atelier de altare și statui de lemn.

Győr, strada Andrássy 19.

Lucrează altare în stil și străni, scaune de cuminecat, cristelnițe, icoane în relief,

tronul Mariei, și tot felul de

● ● statui sfinte. ● ●

Plan și proiect de preț trimit cu
===== plăcere. =====